ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан філологічного факультету
_____ Юрій БІДЗІЛЯ
«30» червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 24. КУЛЬТУРА ЧЕХІЇ: ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ ВИМІР

Рівень вищої освіти	**Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти**
Галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
Спеціальність	**035. Філологія**
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	**035.038. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-чеська**
Освітня програма	**Чеська мова та література**
Статус дисципліни	**обов'язкова**
Мова навчання	**чеська, українська**

Ужгород – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «**Культура Чехії: перекладознавчий вимір**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки** спеціальності **035. Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) **035.038. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-чеська** освітньої програми **«Чеська мова та література».**

Розробник: Юсип-Якимович Ю.В., доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри словацької філології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри словацької філології

протокол № 8 від 27 червня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Наталія ПЕТРІЦА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету

протокол № 9 від 30 червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії _____Галина ШКУРКО

© Юсип-Якимович Ю.В, 2025 р.
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td>Розподіл годин за навчальним планом</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ЄКТС – 3</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 90</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Кількість модулів – 2</td><td>Семестр:</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин
для денної форми навчання:

аудиторних – 2

самостійної роботи студента – 4</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Лекції:</td></tr>
<tr><td>20</td></tr>
<tr><td>Практичні (семінарські):</td></tr>
<tr><td>24</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Вид підсумкового контролю: залік</td><td>Лабораторні:</td></tr>
<tr><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Форма підсумкового контролю: усна</td><td>Самостійна робота:</td></tr>
<tr><td>46</td></tr>
</table>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни **«Культура Чехії: перекладознавчий вимір»** є ознайомити здобувачів із культурою Чехії як сферою духовного життя суспільства, подати відомості про геополітичне положення країни, розвиток її культури (архітектури, образотворчого мистецтва, музики, театрального мистецтва, кінематографії, народної творчості), традицій та національної ментальності, також метою дисципліни є формування та вдосконалення навичок перекладу культурних реалій, виконання письмового та усного послідовного перекладу текстів.

Завданням (відповідно до вимог освітньої програми підготовки здобувачів **першого/бакалаврського рівня вищої освіти**) є сформувати у здобувачів обсяг знань, який необхідний для самостійного вивчення культури Чехії з умінням застосовувати його на практиці, розширити світогляд та сприяти формуванню національного типу особистості.

Відповідно до освітньої програми «Чеська мова та література», вивчення дисципліни **«Культура Чехії: перекладознавчий вимір»** сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) компетентностей спеціальності (ЗК02, ЗК 05, ЗК 06, ЗК 07, ЗК08, ЗК 10, ЗК 11, ЗК12) та фахових (спеціальних) компетентностей (ФК 06, ФК 07,ФК 08, ФК09, ФК 10):

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК08. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ФК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя**.**

ФК07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.

ФК09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Інтегральна компетентність – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови вивчення навчальної дисципліни «**Культура Чехії: перекладознавчий вимір**» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми «Чеська мова та література»:

ОК1. Історія та культура України.

ОК8. Світовий літературний процес.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми **«Чеська мова та література»** вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН)**:**

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	ПРН01
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН02
Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	ПРН04
Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	ПРН06
Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	ПРН14
Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	ПРН15
Вміти перекладати тексти різних стилів і жанрів зі словацької мови українською та навпаки.	ПРН20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Культура Словаччини: перекладознавчий вимір**»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Уміти вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями українською та словацькою мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації	ПРН01
Уміти ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН02
Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	ПРН04
Уміти використовувати інформаційні й комунікаційні технології при усному та письмовому перекладі.	ПРН06
Уміти використовувати словацьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у	ПРН14

побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	
Уміти здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	ПРН15
Уміти послідовно та синхронно перекладати тексти різних стилів і жанрів зі словацької мови українською та навпаки.	ПРН20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

1. Виконання перекладу текстів.
2. Презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, дослідницький метод. Методи викладу навчального матеріалу – лекція, розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, консультація; реферати. Наочні методи навчання – ілюстрування (художні тексти), демонстрування з використанням технічних засобів (слайди). Педагогічні техніки: навчальної дискусії, створення проблемнопошукової ситуації, інтелектуального експерименту.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань; самостійна робота, виступи на практичних заняттях; індивідуальне, групове та фронтальне опитування. Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, комп'ютерний і самоконтроль. Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних заняттях, під час індивідуальних та групових консультацій тощо.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						**Самостійна робота**	**Модульна контрольна робота**	**Сума**
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	20	50	**100**
5	5	5	5	5	5			

Т1, Т2, Т3, Т4, Т5, Т6 – теми.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						**Самостійна робота**	**Модульна контрольна робота**	**Сума**
Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	20	50	**100**
5	5	5	5	5	5			

Т7, Т8, Т9, Т10, Т11, Т12 – теми.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	**Модуль 1**		**Модуль 2**	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	6	30
Презентація	2	10	2	10
Переклад тексту	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		**100**		**100**

Критерії оцінювання перекладу

	Дескриптори				
Критерії /бали	**5**	**4**	**3**	**2**	**1**
Змістова еквівалентність (збереження комунікативних намірів автора, логіки викладу, комунікативних та прагматичних характеристик тексту оригіналу)	Переклад відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціо культурним нормам спілкування, не потребує редагування	Переклад відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціо культурним нормам спілкування, потребує певного редагування.	Переклад частково відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціо культурним нормам спілкування, потребує часткового редагування і характеризується частковою правильністю передачі змісту	Переклад не відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціо культурним нормам спілкування, потребує значного редагування змісту і характеризується незначною неправильністю передачі змісту.	Переклад не відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціо культурним нормам спілкування, не підлягає редагуванню і характеризується неправильністю передачі змісту.
Адекватне мовне оформлення (на граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях)	Переклад не потребує редагування мовного оформлення та граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв’язку; дотриманням орфографічних /орфоепічних норм.	Переклад потребує незначного редагування мовного оформлення та граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується відносно коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; дотриманням орфографічних /орфоепічних норм.	Переклад потребує певного редагування мовного оформлення та граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується некоректним та недоцільним уживанням термінології, стандартизо ваних зворотів мовлення, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; дотриманням орфографічних /орфоепічних норм.	Переклад потребує значного редагування мовного оформлення та граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується некоректним та недоцільним уживанням термінології, стандартизо ваних зворотів мовлення, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; наявністю орфографічних /орфоепічних помилок	Переклад не підлягає редагуванню мовного оформлення на граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях і характеризується грубими порушеннями конвенцій мови перекладу.

Критерії оцінювання на практичному занятті

	Дескриптори				
	5	**4**	**3**	**2**	**1**
Усна відповідь	Відповідь відмінна - правильна, обгрунтована,	Відповідь містить негрубі помилки, які	Відповідь правильна, але має певні неточності,	Відповідь демонструє нечіткі уявлення	Рівень знань з теми незадовільний.

	осмислена	студент за умови додаткових питань викладача може легко самостійно виправити	недостатньо обгрунтована	студента про тему вивчення.	

Критерії оцінювання перекладу

Критерії оцінювання презентації

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	Відображена світоглядна позиція здобувача, його погляд на сутність проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, у зв'язках і з обґрунтуваннями, з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Робота логічна, послідовна, композиційно чітка. Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти та теоретичні відомості.
4 бали	Представлено власну точку зору при розкритті проблеми. Проблема розкрита з використанням основних термінів і понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки й обґрунтування не присутні або явно не простежуються). Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти.
3 бали	Проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів. Власна думка не достатньо аргументована фактами
2 бали	Представлено власну позицію за даною проблематикою на побутовому рівні без необхідної аргументації.
1 бал	Проблема не розкрита або дана інформація не в контексті завдання
0 балів	Завдання не виконано.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі здобувачі. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

МКР складається з двох блоків завдань.

Перший блок (1-20 балів) містить висвітлення теоретичних питань навчальної дисципліни та переклад тексту.

Другий блок (1-30 балів) містить тестові завдання.

Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання (50 б.) і результату модульної контрольної роботи (50 б.) Максимальна оцінка – 100 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов’язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до

показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до **«Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті»** (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, A) заслуговує здобувач, який: - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку « добре» (82-89 балів, B) – заслуговує здобувач, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який: - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який: - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який: - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
для екзамену,	для заліку	для екзамену, курсового проекту	Для заліку

курсового проекту (роботи), практики		(роботи), практики	
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	зараховано
74-81	**C**	добре	зараховано
64-73	**D**	задовільно	зараховано
60-63	**E**	задовільно	зараховано
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни
Модуль 1

Тема 1. Úvod. Pojem *česká kultura*. Periodizace dějín kultury Česka. Pojem *česká kultura* označuje kulturní projevy jednak Čechů (doma i v cizině), jednak v českém jazyce, případně na území nynější České republiky. V užším slova smyslu jsou to projevy umělecké, v tradičních uměleckých oborech jako je literatura, divadlo, film, sochařství, malířství, umělecká fotografie, hudba, architektura apod. V širším slova smyslu může pojem zahrnovat i obecnější kolektivní projevy jako jsou jazyk, věda, právo, folklór, zvyky, tradice, svátky, rituály, populární kultura, móda, komunikační normy.

Тема 2. Románský sloh. **Úvod.** Na území českého státu se vystřídaly téměř všechny stavitelské slohy, kterými se v Evropě během staletí stavělo. Nejstarší stavební památky jsou předrománské a jejich zbytky byly objeveny na území Velkomoravské říše při archeologických výzkumech. Nejstarší stavební památky předrománské. Románský sloh. Všeobecná charakteristika. Rotundy. Bazilika sv. Jiří na Pražském hradě. Výtvarné umění. První sochařské výtvory. Věstonická venuše. Keltská plastika - Hlava velmože. Románské malířské památky - knižní malby. Iluminovaný rukopis Gumpoldovy legendy o sv. Václavovi. Kodex vyšehradský. Románské nástěnné malby.Výzdoba rotundy sv. Kateřiny ve Znojmě.Románské sochařství. Pískovcové plastiky v kostele sv. Jakuba v Jakubu u Kutné Hory. Kultura Velké Moravy. Románska architektura – sakrálné památky na území Česka.

Тема 3. Gotický sloh. Všeobecná charakteristika. Gotická architektura na území Česka.. Raná gotika (druhá polovina 13. století).Vrcholná gotika (14. století). Matyáš z Arrasu a Petr Parléř. Pozdní gotika (druhá polovina 15. století i později). Gotický sloh a knižní malby. Chorální knihy. Malíř miniatur v Pasionálu abatyše Kunhuty. Nejstarší památky deskové gotické malby - práce Mistra vyšehradského oltáře. Rané deskové malby Madon (Madona veverská, Madona strahovská).

Malířská škola evropského významna územítěnné, deskové i knižní malby za Karla IV. v Praze a na Karlštějně. Mikuláš Wurmser, dvorní malíř Karla IV., a Mistr Theodorik.

Deskové malby Mistra třeboňského oltáře. Vrchol českého deskového malířství krásných Madon.

Тема 4. Renesance. Všeobecná charakteristika. Renesanční architektura. Renesanční sloh v architektuře. Letohrádek královny Anny. Nejkrásnější české renesančních zámky a šlechtické paláce. Renesanční umění. České renesanční deskové a nástěnné malby.

Mistr litoměřického oltáře, autor prvního českého renesančního portrétu Albrechta z Kolovrat a nástěnných maleb v kapli sv. Václava v chrámu sv. Víta.

Technika sgrafita pro výzdobu šlechtických paláců a měšťanských domů. Malíři Fabián Puléř, Jan Kantor Starý, Matouš Radouš ad.

Тема 5. Barokní sloh. Všeobecná charakteristika. Klementinum. Černínský palác. Architekti Carlo Lurago. Franceseo Carrati. Francouz Jean-Baptiste Mathey - zámek Šternberků v Trói u Prahy. Nejvýznamnější domácí barokní architekti - Jan Blažej Santini-Aichel, Kryštof a Kilián Ignác Dienzcnhoferové, František Maxmilián Kaňka. Santini - barokní gotika. Lidové baroko.Manýrismus za vlády císaře Rudolfa II. Malíři Hans von Aachen, Guiseppe Arcimboldo.Barokní sloh v malířství. Domácí barokní malířské tradici. Karel Škréta. Vrcholné baroko a Petr Brandl, Václav Vavřinec Reincer, Michael Václav Halbax. Barokní sloh v sochařství. Jan Jiří Bendl. Ferdinand Maxmilián Brokoff. Matyáš Bernard Braun Baroční architektura (2. pol. 17 – 18 st.). Barokové umění na území Česka. Barokové výtvarné umění. Rokokový sloh v architektuře. Rokoko v malířství. Norbert Grund.

Тема 6. Klasicistní styl na území Česka. Všeobecná charakteristika. Začíná v 70. letech 18. století a vrcholí na počátku 19. století. V tomto stylu jsou postavena lázeňská města - Teplice, Mariánské a Františkovy Lázně. Za nejkrásnější klasicistní stavbu v Praze je považováno Nosticovo divadlo, dnes nazývané Stavovské, od stavitele A. Haffeneckera z roku 1783. V klasicistním slohu je postavena rovněž Bertramka, kde bydlel během svého pobytu v Praze W. A. Mozart. V období klasicismu přestává být základní stavební jednotkou kostel, ale stavějí se hlavně praktické stavby, nájemní domy, školy, nemocnice. V této době byly vybudovány také vojenské pevnosti v Terezíně a Josefově. Empírový sloh. Objev na území Česka na začátku 19. století a trvá do 40. let 19. stol., navazuje na klasicismus, měšťanský sloh. Jako novinka se objevuje městský nájemný dům. Za první je považován Platýz v Praze. V empírovém slohu se staví veřejné lázně, divadla, ale i první nádraží a továrny. Zámek Kačina u Kutné Hory (1802-1822). Historické slohy 19. století. Všeobecná charakteristika. 19. století se vrátilo ę slohům předcházejících období. **Novogotický** styl.Zámky Hluboká v jižních Čechách a Lednice na Moravě a přestavěny zámky ve Zlebech a Sychrově. Novogotický sloh inspiroval různými cizími vzory. Exotické stavby nacházející se především v parcích, například turecký minaret a římský triumfální oblouk postavené v Lednici, maurská zvonice v Žehušicích, čínský pavilón v Praze na Cibulce nebo novogotický letohrádek v Praze ve Stromovce.Novorománský se využíval u církevních staveb. Nejvýznamnější památkou je kostel sv. Cyrila a Metoděje v Karlině v Praze. Novorenesanční sloh. Významné kulturní stavby - Národní divadlo, Národní muzeum a Rudolfinum. Nejznámějším architektem tohoto období byl Josef Zítek (1832-1909), který projektoval Národní divadlo a podílel se na stavbě Rudolfina. Zítkovým oponentem byl architekt Antonín Wichl, prosazující tzv. českou renesanci inspirovanou domácími vzory. Wiehlův dům na Václavském náměstí nebo Smetanovo muzeum v Praze. Josef Schulz (1840-1917), který dostavěl Zítkovy stavby a navrhl Národní muzeum a Uměleckoprůmyslové muzeum. Novobarokní sloh se uplatnil až kolem r. 1900 jako nejmladší z historických slohů a přetrval až do let minulého století. Stahlburgův palác v Panské ulici nebo vila dr. Kramáře v Praze Na Baště.

Модуль 2

Тема 7. Secesní sloh. Všeobecná charakteristika. Secesní architektúra na území Česka.Vznik koncem 19. století a trval až do konce první světové války. Secesní architektura je bohatě dekorativní, uplatňují se ornamenty vzniklé stylizací rostlin a živočichů, ornamenty tvořené lidskými postavami nebo jejich maskami. Užívají se nové materiály, například železo, sklo, keramika. Za nejkrásnčjší secesní stavbu na území je považován Obecní dům od architektů Balšánka a Polívky postavený v letech 1902-1908. Z dalších secesních staveb v Praze je hotel Evropa vytvořený architektem Bendelmayerem, Hlavní nádraží od J. Fanty nebo palác Koruna A. Pfciffera. Kostel sv. Jana Nepomuckého ve Štěchovicích nebo tzv. Janův dům v Luhačovicích.

Тема 8. Český kubismus. Vrcholil na území ve 20. letech minulého století.Dům U Černé Matky boží v Celetné ulici, postavený architektem Josefem Gočárcm (1880-1945) v r. 1912, či vily a domy pod Vyšehradem postavené architektem Josefem Chocholem.

Тема 9. České výtvarné umění 19. a 20 st.

Umění 19. století.Období josefínského osvícenství znamenalo přerušení výtvarné tradice v českýchzemích, která pokračovala do 19. století jen na řemeslné úrovni. Oživit výtvarné umění v Čechách si dala za úkol pražská Akademie výtvarných umění, která byla založena r. 1800 a zprvu propagovala hlavně klasicismus. Akademie vytvořila novou uměleckou tradici, ze které vyrostla zakladatelská generace českého malířství 19. století. (František Tkadlík (1786-1840), který se věnoval hlavně náboženské malbě a portrétu). Historickou malbu pěstoval Antonín Machek (1755-1844). Zakladatel české krajinářské školy Antonín Mánes (1784-1843). Romantické krajiny a žánrové realistické obrazy vytvářel Josef Navrátil (1798-1865). Josef Mánes (1820-1874). Deska orloje na Staroměstské radnici (1865-1866) v Praze. Malíři - realisté (Jaroslav Čermák (1830-1878 a Karel Purkyně (1834—1868). Generace Národního divadla. Umělecká výzdoba Národního

divadla. (V. Hynais, V. Brožík, J. Mařák a M. Aleš). Vojtěch Hynais (1854-1925), autor opony Národního divadla. Václav Brožík (1851-1901), autor historických obrazů královské lóže Národního divadla, profesor pražské akademie a člen pařížské akademie. Julius Mařák (1832-1899), autor obrazů památných míst českých dějin v předsíni lóže Národního divadla. Mikoláš Aleš (1852-1913) se podílel spolu s Františkem Ženíškem (1849-1916) na výzdobě foyeru Národního divadla (cyklus Vlast).

Тема 10.Výtvarné umění přelomu století. Antonín Slavíček, Antonín Hudeček.Výtvarné umění přelomu století. Symbolismus. Jan Preissler.Josef Váchal. Symbolismus v sochařství. František Bílek. Ladislav Šaloun. Expresionismus. Sdružení Osma (malíři Emil Filla, Bohumil Kubista, Otakar Kubín). Výtvarné umění přelomu století. Impresionismus. Antonín Slavíček, Antonín Hudeček.Český kubismus. Skupina výtvarných umělců - malíři Emil Filla, Václav Spála, Josef Čapek. František Kupka. Silně zasáhla malířství secese. Tento výtvarný styl přišel z Paříže, kde se na jeho prosazení podílel český malíř Alfons Mucha (1860-1939). Výtvarné umění v druhé polovině 20 století. Za druhé světové války vznikly další skupiny reagující na surrealismus - Skupina 42 (Kamil Lhoták, Jiří Kolář) a skupina RA. Z malířů navazujících na surrealismus dosáhli největšího věhlasu Jiří Kolář (1914-2002) a Mikuláš Medek (1926-1974). V roce 1948 se ohlašuje další směr ovlivněný surrealismem a existencialismem tzv. *explosionalismus.* Jeho průkopník grafik Vladimír Boudník (1924-1968). Malíři – realisté (Jan Bauch (1898-1993), Jan Slavíček (1900 až 1970). Malířství Karla Svolinského (1896-1986) a Adolfa Zábranského (1909-1981. Sochařství. Karel Pokorný (1891-1962), autor pomníku Karla IV. v pražském Karolinu nebo Aloise Jiráska na Jiráskově náměstí v Praze, Vincenc Makovský (1900-1966), autor pomníku J. A. Komenského v Uherském Hradišti, Karel Lidický (1900-1976), autor sochy J. Husa v pražském Karolinu).

Тема 11. Funkcionalizmus na území Česka. Všeobecná charakteristika.

Ve 30. letech minulého století česká moderní architektura navázala na konstruktivismus architekta Jana Kotčry (1871-1923), který mimo jiné navrhoval stavbu Právnické fakulty v Praze, a pod vlivem architekta Le Corbusiera se opčt vrátila к účelovosti. Významnými stavbami českého funkcionalismu jsou obchodní dům Bílá labuť nebo Veletržní palác. Stále více se prosazovaly zásady urbanismu. Ukázkou zdařilé koncepce urbanismu je Gočárův regulační plán Hradce Králové a Gahurův regulační plán výstavby Zlína.

Тема 12. Poválečná architektura. Po druhé světové válce architektura vlivem politických událostí začala napodobovat sovětskou architekturu (hotel Internacionál v Praze) a nastal rozvoj masové výstavby sídlišť panelovou technologií, který vyvrcholil v 80. letech.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
3-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Úvod. Pojem „kultúra Česka“. Periodizace dějin kultury Česka.	7	1	2			4

Тема 2. Románska architektura – sakrálné památky na území Česka.Kultura Velké Moravy .	7	1	2			4
Téma 3. Тема 3. Gotická architektura na území Česka.	8	2	2			4
Téma 4. Renesance. Renesanční umění. Renesanční architektura na území Česka.	8	2	2			4
Тема 5. Barokní sloh. Všeobecná charakteristika.	7	1	2			4
Тема 6. Klasicistická architektúra na území Česka.	6	1	2			3
Модульна контрольна робота	2	2	-			
Разом за модуль	**45**	**10**	**12**			**23**
3-й семестр						
Модуль 2						
Тема 7. Secesní architektúra na území Česka.	7	1	2			4
Тема 8. Český kubismus.	7	1	2			4
Тема 9. České výtvarné umění 19. a 20 st.	7	1	2			4
Тема 10.Výtvarné umění přelomu století.	8	2	2			4
Téma 11. Funkcionalizmus na území Česka.	7	1	2			4
Тема 12. Poválečná architektura.	7	2	2			3
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	**45**	**10**	**12**			**23**
Разом за семестр	**90**	**20**	**24**			**46**

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Úvod. Pojem „kultúra Česka“. Periodizace dějin kultury Česka.	2	-
2	Тема 2. Románska architektura – sakrálné památky na území Česka.Kultura Velké Moravy .	4	-
3	Тема 3. Gotická architektura na území Česka	2	-
4	Тема 4. Renesance. Renesanční umění. Renesanční architektura na území Česka.	4	-
5	Тема5. Klasicistická architektúra na území Česka	2	-
6	Тема 6. Secesní architektúra na území Česka.	2	-
7	Тема 7. České výtvarné umění 19. a 20 st..	4	-

8	Тема 8. Funkcionalizmus na území .	4	
	Разом	**24**	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Periodizace dějín kultury Česka у контексті перекладу .	8	
2	Kultura Velké Moravy у контексті перекладу.	8	
3	Nejstarší stavební památky předrománské. Románský sloh. Rotundy. Věstonická venuše. Keltská plastika.	6	
4	Gotický sloh a knižní malby. Chorální knihy. Malířská škola evropského významna územítěnné, deskové i knižní malby za Karla IV.	6	
5	Renesanční sloh v architektuře. Nejkrásnější české renesančních zámky a šlechtické paláce. Renesanční umění. České renesanční deskové a nástěnné malby.	6	
6	Barokové umění na území Česka. Baroční architektura (2. pol. 17 – 18 st.). Barokové výtvarné umění a v Západní Evropě у контексті перекладу.	6	
7	Empírový sloh. Secesní architektúra na území Česka a v Západní Evropě	4	
8	Dějiny české hudby. Dějiny českého divadla	2	
	Разом	**46**	

Самостійна робота включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед підсумковим контролем; розроблення мультимедійних презентацій тощо.

6.5. Індивідуальні завдання

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка рефератів та їх презентація; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Технічні засоби: проектор.
2. Обладнання: комп'ютерний клас.

3. Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; система електронного навчання Moodle; електронна пошта (http://gmail.com і ін.) на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Антоненко О., Гасіл Ї, Гасілова Г., Лобур Н., Паламарчук О. Лабіринти чеської культури. Навчальний посібник. К. Освіта України, 2017.150 с.
2. Юсип-Якимович Ю.В. Історія культури Чехії: перекладознавчий аспект. Для студентів-магістрів галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - чеська». Ужгород, 2023. 170 с.

Допоміжна література

1. Bauer A. Dějiny vytvarného umění. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 1998, 287 p.
2. Černá M. Dějiny výtvarného umění Idea Servis: 2002, 224 s
3. Deset století architektury. Architektura romanská. Praha 2001.
4. Dragoun Z. Praha 885-1310. Kapitoly o romanské a raně gotické architektuře. Praha, 2002.
5. Encyklopedie architektů, stavitelů, zedniků a kameniků v Čechach. Praha, 2004.
6. Macek P. Barokní architektura v Čechách. Karolinum: 2015. 768 s.
7. Petrasova T., Lorenzova H. (ed.). Dějiny českého vytvarného umění III/1,III/2, Praha 2001.
8. Švacha R. Dějiny umění v českých zemích 800 – 2000. Nakladatel: Arbor vitae: 2018. 992 s.
9. Velké Dějiny zemí Koruny české. Tematická řada Architektura. Praha 2009.

9. Інформаційні ресурси

http://cs.wikipedia.org
http://www.artmuseum.cz
http://historika.fabulator.cz
http://www.umeni.euweb.cz
http://www.dejinyumeni.czweb.org
http://regiony.impuls.cz/pardubicky-kraj/unikat-z-muzea-vazi-tricet-sest-kilo-lide-ho-prolistuji-na-webu-20120925-xr1l-da8htm.html
http://duoppa.ff.cuni.cz/shared/files/prehled%20cz%20sylaby/Socharstvi%2

Додаток 2

Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «____»_____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток _).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «____»_____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток _).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «____»_____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «____»_____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (Прізвище ініціали)